

замине на 19 май за България. Хиляди селяни съ радост го посрещнали и се оплаквали отъ гърци и турци. Безбожниятъ пиротски владика Антимъ, нишкиятъ потисникъ Зейнилъ паша и много други длъжностни лица били или арестувани, или веднага уволнявани. Гърцитъ толкова се изплашили, че Кирилъ се отказалъ отъ патриаршеския си санъ, а на негово мѣсто билъ избранъ Йоакимъ.

Между това отъ българския въпросъ се заинтересували нѣкои видни западни католишки водачи, особено графъ Владиславъ Замойски и князь Чарторижски; отъ Парижъ тѣ се опитали съ помощта на лазариститъ и на живѣщитъ въ Цариградъ полски емигранти да присъединятъ българитъ къмъ католишката църква. Къмъ желанието имъ се присъединили нѣкои български патриоти, разбира се, не отъ симпатии къмъ Западната църква, а само въ надежда да си осигурятъ закрилата на католишкитъ велики държави, именно на Франция, тъй като се отчаяли вече, че ще може да дойде руската помощ. Писателтъ Драганъ Цанковъ (сега—1878г.—търновски вице-губернаторъ) отъ началото на 1859 г. чрезъ отлично редактирвания отъ него вестникъ „България“ почналъ открито да служи на този планъ. Макаръ цариградската българска община въ протеста си отъ 20 августъ същата година и да осъждала енергично този стремежъ, все пакъ идеята за една уния непрестанно придобивала нови привърженици. Влиятелнитъ търговци и писатели минали на страна на Цанкова; цѣлото население въ Полянинската епархия (Солунско), поради злоупотрѣбленията на гърка Мелетия, решило да се покатоличи, поради което изплашенитъ фанариоти незабавно изпратили тамъ Илариона Макариополски да успокои духоветъ, а следъ това (октомврий 1859 г.) българския владика Партения отъ Дебъръ¹⁰. На 18 декемврий 1860 г. една българска депутация изработила условията за *българска уния* съ апостолическия викарий Брунони, при това, по примѣра на униятскитъ русини, ромъни и арменци, било уговорено запазването на родната литургия; патриархътъ на арменскитъ католици Хасунъ отслужилъ тържествена литургия и приелъ клетвата на депутацията за вѣрность къмъ Римъ. Англичанитъ и руситъ много се изплашили отъ успѣха на Наполеона III, който искалъ да прибави къмъ голѣмото си влияние надъ Ромъния, Сърбия и Египетъ още и протектората си надъ такъвъ единъ многоброенъ народъ, и наложили на Портата да удовлетвори българитъ.

Първата крачка, направена отъ новия патриархъ Йоакимъ за успокояване на българитъ, била тържествено да отлжчи отъ църквата Илариона и митрополита Авксентия¹¹ (23 януарий 1861 г.). Следъ това той поискалъ българитъ да му изкажатъ исканията си. Тѣ му поднесли тъй нареченитъ *седемъ точки*, съ които се домогвали до народна иерархия и църковна автономия съ избранъ архиепископъ на чело, чието седалище да бже въ Цариградъ и да признава върховната властъ на патриарха, при което обещаваха, освенъ това, всѣка година да плащатъ известна сума на патриарха. Патриархътъ решително се противопоставилъ на исканията имъ и съ окръжно отъ 25 февруарий далъ на българитъ *петнадесетъ обещания*; особено той обещава въ чисто българскитъ епархии да назначи за владии достойни българи, или поне такива, които знаятъ български, въ българскитъ училища да се даде предимство на българския езикъ, въ чисто българскитъ църкви да се въведе старословѣнска литургия и да се приематъ въ патриаршеския синодъ за членове двама български митрополити. Отъ българитъ, обаче, съвсемъ не изплезнали неясността и неискреността на тѣзи обещания и тѣ не ги приели. Патриархътъ тогава успѣлъ на убеди Портата да изпрати на заточение въ Мала-Азия (29 априлъ) Илариона, Авксентия и плов-